

льного договору ООН, публікує соціальні звіти; реалізує проекти охорони навколишнього природного середовища шляхом повторного використання відходів власного виробництва; реалізовує власний гендерний план, що має на меті створення однакових умов для кар'єрного зростання жінок і чоловіків; здійснює масштабні соціальні інвестиції, фінансуючи освітні культурні, спортивні та мистецькі проекти.

Зважаючи на те, що управління соціальною відповідальністю є об'єктивною необхідністю у сучасних трансформаційних умовах українських підприємств, воно потребує подальшого вдосконалення у таких напрямках: приєднання до Глобального договору ООН, створення на підприємствах спеціального підрозділу з корпоративної соціальної відповідальності, здійснення оцінки рівня корпоративної соціальної відповідальності та запровадження практики соціального аудиту [1-2].

Підбиваючи підсумки нашого дослідження, можемо зробити висновок, що втілення у практику вітчизняними підприємствами управління корпоративною соціальною відповідальністю призведе до поліпшення морального клімату на підприємствах та ділової репутації, зростання конкурентоспроможності та капіталізації, підвищення інвестиційної привабливості й рівня лояльності працівників до підприємства, сприятиме створенню ефективної системи мотивації персоналу.

Література

1. Мазурик О. В. Єрескова Т. В. Соціальний аудит в системі соціального управління [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Mtpsa/2008/articles/Mazurik.pdf.
2. Сталий розвиток та корпоративна соціальна відповідальність [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://moodle.udec.ntu-kpi.kiev.ua/moodle/mod/resource/view.php?id=4404>

Бернацька О.О.

(кредитно-економічний ф-т, магістрант)

ПРОБЛЕМИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ БАНКІВ

В умовах нестабільного розвитку світового фінансового ринку для банківського сектору економіки в усьому світі проблема недостатньої капіталізації стала особливо актуальною. Це пов'язано з тим, що сьогодні практично всі країни з активними ринками банківських послуг стали висувати до банків підвищені вимоги до

їх капіталізації, яка повинна бути адекватною до прийнятих ризиків та забезпечувати здатність банків компенсувати непередбачені збитки.

Рівень капіталу банківської системи є головним показником її здатності до розвитку та до підвищення вкладу в ефективність реальної економіки країни. Підвищення капіталізації банків — необхідне завдання в перспективі євроінтеграційних і глобалізаційних процесів.

Поняття «капіталізація» загалом розглядається з трьох основних позицій, зокрема, як: 1) метод оцінки вартості майна банку за розміром доходу, прибутку, яке воно приносить; 2) спрямовування частини прибутку на збільшення власного капіталу банку (реінвестування чистого прибутку); 3) спосіб збільшення статутного капіталу шляхом перерозподілу власного капіталу.

Серед факторів, які впливають на зростання капіталізації банків, можна виділити такі: 1) вирішення проблеми капіталізації на мікрорівні під наглядом центрального банку; 2) використання досвіду іноземних країн, пов'язаного із системою нарощування їх банківських капіталів; 3) створення постійної системи інформації, яка б забезпечувала необхідними даними про стан та обсяги інвестицій у статутний капітал банків; 4) отримання дозволу на утворення субординованого боргу шляхом емісії облігацій; 5) розроблення системи заходів, котрі б сприяли інвестиційній привабливості комерційних банків.

На сьогоднішній день, незважаючи на те, що спостерігається тенденція до зростання капіталу, рівень капіталізації банків є недостатнім, про що свідчить показник відношення власного капіталу банків до ВВП. Частка власного капіталу банків України у ВВП має стійку тенденцію до зростання: якщо на початок 2008 року досліджуваний показник складав 9,65 %, то на початку 2011 року він вже становив 12,72 %. Упродовж 2008—2010 років можемо спостерігати перевищення темпів зростання власного капіталу вітчизняних банків порівняно з темпами зростання ВВП. Лише за 2011 рік темп приросту ВВП перевищив аналогічний показник для власного капіталу. Для порівняння слід зазначити, що в деяких європейських країнах співвідношення власного капіталу до ВВП є практично вдвічі вищим. Наприклад, у Росії зазначене співвідношення становить 37,2 %, у країнах Центральної Європи — понад 40 %. Ще вищий показник у США.

Нестійкий характер розвитку економіки, пов'язаний із високим ризиком втрати банківського доходу, а також помірна інфля-

ція, яка збільшує номінальну вартість активів і пасивів банків і водночас зменшує реальну вартість їх капіталу, об'єктивно зумовлюють потребу реалізації заходів щодо збільшення рівня капіталізації банківських установ.

Зарубіжний досвід свідчить про взаємозв'язок між рівнем капіталізації банківської системи та рівнем економічного розвитку. На початок 2012 року капіталізація банків Росії склала 90 млрд євро, у США — 496 млрд євро, у Франції — 390 млрд євро, в Німеччині — 354 млрд євро, у Великобританії — 350 млрд євро, в Іспанії — 210 млрд євро, у Нідерландах — 112 млрд євро, у Швейцарії — 100 млрд євро. Натомість в Україні сукупний обсяг власного капіталу діючих банків України станом на 1.03.2013 року становив 171 942 млн грн. або ж 16,8 млрд євро, що дорівнює обсягу власного капіталу одного європейського банку середнього рівня і набагато нижче обсягу власного капіталу найбільших банків розвинених країн світу.

За сучасних умов можливо виділити 5 напрямів підвищення капіталізації банків країни: 1) за рахунок реінвестування прибутку, що можливо за умов стабільної економічної ситуації; 2) за рахунок внесків чинних власників; 3) за рахунок вітчизняних та (або) іноземних інвесторів за умов неспроможності власників банку інвестувати кошти; 4) за рахунок злиття банків, що реально можливо на докризовій стадії розвитку банківської системи; 5) за рахунок коштів держави.

Для підвищення рівня капіталізації банків в Україні необхідно вжити наступних заходів:

- ❖ збільшення капіталу банків за рахунок розміщення акцій власної емісії та додаткових внесків засновників;

- ❖ розроблення банками планів підвищення рівня капіталізації із використанням додаткових джерел залучення коштів як на внутрішніх, так і на зовнішніх фінансових і грошових ринках;

- ❖ поліпшення якості капіталу та забезпечення достатнього рівня покриття ним ризиків, що приймаються банками, в тому числі вдосконалення структури капіталу;

- ❖ розроблення механізму нарощування прибутку, який найбільше пов'язаний з дивідендною політикою банку;

- ❖ удосконалення методик розрахунку регулятивного та економічного капіталу;

- ❖ впровадження обов'язкового лістингу банків на фондових біржах, котирування та продаж банками власних акцій на відкритому фінансовому ринку з максимально широким доступом юридичних і фізичних осіб;

❖ консолідація банківських установ через: консорціумне кредитування, створення банківських об'єднань (фінансових та банківських холдингових груп, банківських корпорацій), злиття банків, реорганізація банків;

❖ збільшення капіталу шляхом залучення субординованого боргу.

Підвищення рівня капіталізації вітчизняних банків забезпечить динамічне і ефективне функціонування всієї банківської системи України, сприятиме зростанню її конкурентоспроможного потенціалу у задоволенні потреб економіки у фінансових ресурсах.

Література

1. Основні показники діяльності банків України / Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798

2. Офіційний сайт Державної служби статистики — Звіт Державної служби статистики за січень 2013 року. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Кульчицький М. І. Аналіз капіталізації банківського сектору України у кризовий та посткризовий періоди / М. І. Кульчицький, І. С. Кирилейза // Науковий вісник НЛТУ України. — 2012. — Вип. 22.9. — С. 225—232.

4. Воробйова В. О. Напрями підвищення капіталізації банків України / В. О. Воробйова // Економіка и управление. — 2012. — № 1. — С. 64—71.

5. Коваленко В. В. Проблеми капіталізації та оцінювання достатності капіталу банку / В. В. Коваленко, О. В. Крухмаль, Ж. І. Торяник // Актуальні проблеми економіки. — 2011. — № 8 (122). — С. 276—286.

Бондаренко Б.

(Юридичний факультет, II курс)

МЕЖІ ПРАВОЗДАТНОСТІ НЕНАРОДЖЕНОЇ ДИТИНИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ

У зв'язку з неймовірно швидким розвитком генетики, медицини, та окремого її підвиду — біоінженерії, важливим постає питання чіткого окреслення на законодавчому рівні умовних прав ненародженої дитини. Норми національного законодавства мають бути прогресивними та відповідати сучасному розвитку